Afdeeling Leggen gemeen

Mijnen en groeven

in het Hertogdom Limburg.

Verslag over het jaar 1875.

I Steenkolenmijnen

A Domaniale steenkolenmijnen te Kerkrade

De uitdelving in 1875 had voor het grootste gedeelte plaats in de lagen Groot Astwerk, Raus-schenwerk en Sentewerk, op de Zolen van 143 M. (O K), en 203 M (O. K.) door galerijen aanleg, en pilaren afbouw. De steenkolen waren doorgaans van goede hoedanigheid. In het ten Westen der Neulander verschuiving gelegen gedeelte heeft geen uitdelving plaats gehad. Het gedeelte der Willemsschacht, opvoer- en pompenschacht van zool 203 M (O. K) tot 330 M, is overeenkomstig het hoogere gedeelte in orde gebragt, tot latere plaatsing van dieper wekkende pompen. Bijna alle stoomketels zijn volledig hersteld, en is nog eene nieuwe Cornwall ketel geplaatst

In het jaar 1875 is het pompenstoomtuig gedurende 185½ dagen in werking geweest, 1¾ dag meer dan in 1874. De water toevloed is van 36 M³ per uur. De verkoop van steenkolen in 1875 staat ongeveer gelijk met die van 1874 heeft echter minder opgebragt, door de noodzakelijke prijsverminderingen.

Het gemiddelde dagloon van f. 1.588 in 1874 is in 1875 terug gebragt op f. 1.485 Het productief arbeidsvermogen is echter hooger dan in de vier

SCAN09/00000052422

voorgaande jaren.

De prijs der steenkolen aan de mijn verkocht bedroeg f 0.65 per ton minder dan in 1874 aan de stations der spoorwegen echter f 1.312 hierdoor handmen tegen de prijzen van 1875 berekend, eene minderontvanst van f 33126.00.

De fabrieksprijs die in 1874. 29.49 cents per halve Hektoliter bedroeg, is echter in 1875, op 25,51 cents terug gebragt

---

De opbrengst der mijn belasting bedroeg voor het vast regt f 18,09
evenredig " 1750,63

Totaal f 1768,72

In 1875 zijn uitgedolven 851160 halve Hektoliters en Ververstaden in verkocht 195686

Opbrengst der verkoop f 262338.79
" onder materiale huur van land 898,26

---

f 263237.05

Uitgaven f 202145,33

Winst f 60891.71

B Steenkolenmijn Neuprick

In 1875 heeft de uitdelving door galerijen aanleg en pilaren afbouw in de lagen Klein Mühlenbach en Steinknip, plaats gehad.
En is een groot hellend vlak aangelegd van de onderste zool van Steinknip waardoor

tevens de uitgewerkte kolen der lagen Groot- en Klein Middelbaik vervoerd worden.

De uitdeling en verkoop zijn ongeveer zoo als in 1874 gebleven.

Even als bij de Domaniale mijn zijn de dagloonen, en de kolenprijzen in 1874 minder dan 1875, deze regelen zich op elkander.

De fabrieksprijs die in 1874 per Hectoliter of kwintaal 19,07 cents bedroeg, is in 1875 tot op 16,6 cents gedaald.

Het groot verschil der fabrieksprijs in vergelijking met die der Domaniale mijn, komt hiervan, dat de Leuprick, geen onkosten voor oppompen van grondwater heeft, en weinig administratie uitgaven.

De opbrengst der mijnbelasting bedroeg in 1875 voor het vast regt fl 2,93
" " evenredig " " 2170,17

Totaal fl 2173,10

In 1875 zijn uitgedolven:
869696 halve Hectr of kwintalen
Verkocht . . . . . 670021 " " " "

Opbrengst der verkoop fl 199487,75
Uitgaven " 124003,70

Winst . . . fl 75484,05

C Concessien Willem en Sophia.

Aan het op deze concessien betrekking hebbend Koninklijk besluit van 3 Maart 1874 (Staatsblad

№ 41 is nog geen gevolg gegeven.

Aanvragen van Concessien.

In 1875 zijn ingekomen aanvragen tot verleening der volgende Concessien:

Avondster — E. Coppée, van der Slik & Cie.
Willem III — Carl Blumberg.
Voorwaarts — Baudin Gislain, Louis Jourdain en van der Slik & Cie.

In 1875 zijn ter verleening van Concessie voorgesteld:

Aurora — van der Slik & Cie.
Georg — B. Mönnig.
Oranje — J. W. Staals Evers.
Willem III — Carl Blumberg.
Noordster — van der Slik & Cie.

Afgewezen, de concessie aanvragen:

Angeline — Bergwerk Vereeniging voor Nederland
Eendragt (als uitbreiding der Domaniale mijn) — Limburg Gezelschap, Aken Maastrichtsche Spoorweg-maatschappij

---

Aan de vóór 1e Januari 1875 ter verleening van concessie voorgesteld:

Ernst, aanvraag van W. Wouters.
Laura " " Wackers & Schimmer.

en de tot afwijzing van Concessie verleening van:

Willem en Sophia — Rotterdamsche bank
" Handels Vereeniging.
" " Bekman.
" " Le Roij C.S.
Willem " Smeets

was 1e Januari 1876 nog geen gevolg gegeven.

Van de in 1873, 1874 en 1875 ingekomene conces-

sie aanvragen is in 1875 verleend Aurora aan van der Slik & Cie.

II. Steengroeven door onderaardsche gangen ontgonnen.

De uitdelving van bouwsteen (Maastrichtsche steen) in de groeven waarin in 1875 gewerkt is heeft regelmatig plaats gehad.

In de gemeente Cadier en Keer is voor eene op gemeente grond begonne groef, genaamd de Kleinberg, de voorgeschreven vergunning van gedeputeerde Staten verleend.

Aan het station Valkenburg is in 1875 uit de groeven van de Valkenburger en Sibbe-groef voorkomende Maastrichtsche steen vervoerd:

naar Pruisen	315 M³ of 45 waggons	
" België	280 " " 40 "	
Nederlandsche gemeenten	294 " " 42 "	

en gruis of afval van dezelfde steen, te gebruiken als meststof, 14 M³ of 2 waggons

naar Pruisen

" het Noordelijk gedeelte van Limburg 63 " " 9 "

De waggons van 10,000 Kilogram laden 7 M³

IV Provincie Overijssel.

Ofschoon aan het voorstel tot verleening van concessie op ijzererts, in de gemeente Lonneker aan Swalmius van der Linden c.s, gevolg gegeven is, is mij onbekend.

De boring door de Heer Koppel Simons te Buurssen (gemeente Haaksbergen), in 1873 gestaakt, is in 1875 niet voortgezet.

Provincie Gelderland

De boring door den Heer Koopmel. Simons, te Ratum (Gemeente Winterswijk), in 1873 gestaakt, is in 1875 niet voortgezet.

Maastricht den 1 Juni 1876
De Ingenieur der Mijnen.
(get.) P. J. J. Bogaert

Voortzetting van bovenstaande rapport tot 1e Juni 1876, voor zoo verre de concessie aanvragen in Limburg betreft.

Van 31 December 1875 tot 1 Juni 1876 is nog ingekomen eene aanvraag van concessie tot ontginning van steenkolen van F. Lincklette te Gosselies (België), en N. Cornil, te Lodelinsart (België), onder de naam van Prins Frederik, gelegen in de gemeenten Hoensbroek en Heerlen.

Gedurende opgemelde tijdvak zijn aan Gedeputeerde Staten ingediend het verslag en voorstel tot verleening van concessie:

a.	Concessie	Willem III.	aan	C. Blumberg.
b.	"	Ernst (2de voorstel)	"	W. Wenstein
c.	"	Noordster (id)	"	Van der Stok & Co.
d.	"	Oranje	"	J. W. Staats Evers.
e.	"	George	"	B. Mönning.
f.	"	Carl (1ste voorstel)	"	C. Blumberg.
g.	"	Laura (id)	"	Wachers & Schummer.
h.		Vereeniging.	"	Vereenigd gezelschap van steenkolen ontginning in het Wormdistrict

i Concessie Avondster aan E. Coppée & van der Slik & Cie

f " Voormaarts " { J. Jourdain. P. Gislain & van der Slik & Cie

De bij a, b, d en e genoemde concessien zijn bereids verleend.

Voorgesteld ter niet verleening der Concessien:
Wilhelmina Sophia, echtgenote Hippiel Simons
Nederland " Oswald Volmer

Er blijven nu slechts twee concessieaanvragen in behandeling; Emmanuel van C. Blumberg waarvoor de boring nabij Palemberg, ter aanwijzing eener ontginbare steenkolenlaag mislukt, alhans gestaakt is; en bovengemelde concessie Prins Frederik, waarvan de publicatien nog niet afgeloopen zijn.

Maastricht den 1 Juni 1876
De Ingenieur der Mijnen.
(get) P. J. J. Bogaert
Voor eensluidend afschrift.
De Ingenieur der Mijnen.
P. J. J. Bogaert

Hoofdproduct
van het Zuidelijk
mijnbekken
Het Staatsmijnbedrijf
Verslag over het jaar 1876
Uitgegeven
bij Besluit van
Hoofd van Departement van Financiën
3 April 1878 N°. 55

2e ged

I. Steenkolenmijnen

A. Domaniale Steenkolenmijnen te Kerkrade

De uitdelving geschiedde in de lagen Groot Athmerk en Rauschenmerk op eene diepte van 2e 3 y. 263 meter onder den mond der Willemschacht.

Het grootste deel der uitgedolven Steenkolen werd in galerijen gebroken, het kleinste deel gewonnen door het uithouwen van pelanen.

De Steenkolen waren van eene goede hoedanigheid, vooral die der laag Groot Athmerk.

In de laag Fenteneerk, in het zuidelijk gedeelte met eenen doorgaanden doorsnede, werden verbindingsgalerijen en ventilatiegalerijen aangelegd. Deze maatregelen moeten worden beschouwd als voorbereidend tot de ontginning van Steenkolen in die laag aan plaats hebben.

De Willemschacht werd van 263 tot 330 meter diepte gereed gemaakt.

Vijf stoomketels werden grondig hersteld en eene nieuwe Cornwall ketel aangebracht.

De toevloed van water bedroeg 36 kub. meter per uur.

Er werden uitgedolven 420.580.000 K.G. Steenkolen tegen 434.680.000 K.G. in 1875.

Te meerden verkocht
uit het magazijn aan de mijnen 1880.5 gew. K.G. Steenkolen
uit de Stations aan de Spoorweg (mede
Rijks-Maastricht) te Maastricht Juli 109.784 ow. K.G.

Samen . . . 39.784.300 K.G. Steenkolen
tegen 40.109.380 K.G. in Jr. 1874

De gemiddelde verkoopprijs voor de Kolen aan de mijnen afgezet was f 0.67.3 die voor de op de Stations verkochte hoeveelheid f 0.635 per 100 K.G.

De Kolenprijzen vergeleken met die van 1874 ondergingen eene vermindering van f 0.065 per 100 K.G. voor het debiet aan de mijnen, en van f 0.13½ per 100 K.G. voor de hoeveelheid op de verschillende Stations afgezet.

Tegen de prijzen van het jaar 1874 berekend, brengt deze verlaging f 33126.— minder in op voor de 39.784.300 verkochte hoeveelheid Kolen.

Het fabrieksprijs in 1874 f 0.5898 per 100 K.G. belopende, werd in 1875 teruggebracht op f 0.54.2

Kleinerkoop van Steenkolen brachten op f 263649.19

Opbrengst van oude materialen, Kanon van Land 798.26

De uitgaven voor de verkochte hoeveelheid Kolen bedragen f 2644447.45 / f 203858.73.5

Winst f 608971.71.5

Het personeel bestond
8 opzieners
2 boekhouders
1 ontvanger
60 arbeiders aan den begaanen grond.
f 185. in gemeenten.

Totaal 256 personen.

Het gemiddelde loon der werklieden bedroeg f 1.48 per werkdag van 8 uur tegen f 1.58 in 1874.

Er waren in gebruik 4 paarden onder een 7 paardenkracht loopenden grond, verder werd de benoodigde kracht geleverd door één stoommachine van 20 p.d.K. (paardenkracht) onder den grond op 263 meter diepte benevens den mond der Willemschacht op 85 meter onder A.P. Amsterdamsch peil aangebracht, en vijf stoommachines van 245, 100, 20, 10 en 5 p.d.K. op den begaanen grond geplaatst, de vereischte stoom werd ontwikkeld door eenen stoomketel van 30 p.d.K. onder, en elf stoomketels van 40 — 60 p.d.K. aan den begaanen grond.

Het fonds ter ondersteuning van de arbeiders leverde over dit jaar een bate op van f 1699.87, dit bezit einde December 1875, nog zijn stamtijd bedragende, een kapitaal van f 1424.67 c. door dit fonds werd in 1875 uitgekeerd: pensioen voor 22 personen, geneeskundige hulp en tegemoetkoming bij ziekte voor 94 personen over 6729 dagen, alsmede kostelooze verpleegkundige schoolonderwijs voor 113 kinderen.

Het geheele personeel der mijnen
dat aan dit Fonds deelnemen,
en geeft als bijdrage 3% van
het verdiende loon, de ontginners
gebruikers der mijnen
dragen zooveel bij als het totaal
bedrag der bijdragen van
het personeel bedraagt.
De opbrengst der mijnbelas-
ting bedroeg voor het
Vast recht ——— f 18,09⁵
Evenredigheid ——— f 1750,64
Totaal f 1768,73⁵.

B. Steenkolenmijn Neuprick.

De ontgonnen Steenkolen werden
gebroken uit de lagen Klein-
Muhlenbach & Steinknip op 215
meter onder den mond van de
Catharinas-schacht, grootendeels
in dwarsaanden pijlerbouw.
De laag Steinknip van 1.10 meter
dikte levert een Anthraciet Kolen
op.
Op 215 meter diepte onder den mond
van genoemde schacht werd aange-
legd een hellendschacht, dienende
tot vervoer der Kolen zoowel van
de lagen Groot- Klein Muhlenbach
als Steinknip.
Er werden uitgedolven 43484800.
K.G. Steenkolen tegen 39991000 K.G. in
1874; verkocht 33501300 K.G. tegen
32800300 in 1874.
De gemiddelde verkoopprijs bedroeg
f 0,59⁵ per 100 K.G. tegenover f 0,76⁸
in 1874.

De fabriekprijs was f 1.34 per 100 K.G.
Tegen f 1.38 in 1874.
Opbrengst van Steenkolen
bedrijf ... f 199487.75
De uitgaven voor de verkochte
hoeveelheid ... 124103,70
Winst f. 75484,05

Het personeel bestond uit:
8 opzichters
1 boekhouder
1 ontvanger
40 arbeiders aan den bijnen grond
143 mijnwerkers.
Examen 193 personen

Het gemiddelde loon der werklieden
stond gelijk met dat der Domaniale
Steenkolenmijnen.

Er waren werkzaam 3 paarden
onder den grond, de benoodigde
kracht wend verder geleverd door een
stoomwerktuig van 5 5 paarden kracht
met 4 stoomketels waarvan twee
ketels als reserve dienen.

Het groote verschil in fabriekprijs
met dien der Domaniale mijnen
heeft zijnen grond daarin, dat
de mijn Neuprick geene ontwa-
tering door het oppompen van
water, en dus veel minder werk-
tuigelijke kracht noodig heeft
Buiten 137 p beliepen de kosten
van het drooghouden der Domani-
ale mijnen f 33 342,83, te vermeer-
deren met de waarde van 142 g p v o
K.G. steenkolen aan kostenden prijs, of

D.W. f. 7.29.0.45. dus in het geheel f 40633.28.

Te opbrengst der mijnbelasting bedraagt voor het:

vast recht . . . . . f 2.93.

Evenredig recht . . . . f 2170.17 p

Examen. P. 2173,10 5

~~Het Hoofdgewestkantoor~~

Kerkrade, 8: Augustus 18 7/6.

De Ingenieur der mijnen
Get. J. Vanden Elst.